

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
Diariet
Ärendebereidning PL
Näringsdepartementet

Remiss av promemorian Verksamheter som kan undantas från tillstånds- och anmälningsplikt

Sammanfattning

Trafikverket tillstyrker Naturvårdsverkets förslag på verksamheter som kan vara lämpliga att undanta från tillstånds- och anmälningsplikt för att i stället omfattas av allmänna regler. Trafikverket har deltagit i samrådsmöten och bidragit med skriftligt underlag till Naturvårdsverket gällande vilka verksamheter Trafikverket bedömer prioriterade att undanta från tillståndsprövning.

Naturvårdsverkets regeringsuppdrag har stor betydelse för Trafikverkets verksamhet. Därför deltar Trafikverket även i Naturvårdsverkets pågående arbetet med del 2 av regeringsuppdraget genom att bistå med kunskapsunderlag och medverka i samrådsmöten.

Trafikverket har i flera tidigare remissvar kopplat till avfallslagstiftningen pekat på att nuvarande tillståndsplikt leder till att masshanteringen i infrastrukturprojekt sker på ett sätt som varken är kostnadseffektivt eller miljömässigt motiverat. Att få till stånd en förändring i prövningsplikten som understödjer en effektiv och cirkulär hantering av massor kan resultera både i stora kostnadsbesparingar och en minskad miljöpåverkan.

Parallellt med Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att utreda undantag från kraven på tillståndsprövning pågår ytterligare initiativ som är viktiga för att få till stånd en effektiv och cirkulär hantering av massor. Trafikverket vill särskilt betona vikten av att ändringar i enlighet med hemställan till Miljö- och energidepartementet om behovet av en översyn gällande det svenska genomförandet av undantagen i artikel 2 i avfallsdirektivet genomförs.

Övergripande synpunkter

I remitterad promemoria redovisas de verksamheter som Naturvårdsverket föreslår kan vara lämpliga att undanta från kraven på tillståndsprövning enligt artikel 24 i avfallsdirektivet. Dessa verksamheter kommer utredas vidare i del 2 av regeringsuppdraget som omfattar att föreslå författningsförändringar samt ta fram de allmänna regler som krävs för att undantag ska kunna ges.

Trafikverket har under uppdragets genomförande deltagit i samrådsmöten och bidragit med skriftligt underlag gällande vilka verksamheter Trafikverket bedömer prioriterade att undanta från tillståndsprövning. Trafikverkets underlag till Naturvårdsverket återfinns på DrNr: 2017/120815.

Trafikverket tillstyrker Naturvårdsverkets förslag på verksamheter som kan vara lämpliga att undanta från tillstånds- och anmälningsplikt för att i stället omfattas av allmänna regler. De föreslagna verksamheter som berör Trafikverkets verksamhet är följande:

- A. Mekanisk bearbetning och lagring av vissa avfallsslag inför återvinning
- B. Användning av vissa avfallsslag för anläggningsändamål

Naturvårdsverkets regeringsuppdrag har stor betydelse för Trafikverkets verksamhet. Därför deltar Trafikverket även i Naturvårdsverkets pågående arbete med del 2 av regeringsuppdraget genom att bistå med kunskapsunderlag och medverka i samrådsmöten. Trafikverket har i flera tidigare remissvar kopplat till avfallslagstiftningen pekat på att nuvarande tillståndsplikt leder till att masshanteringen i infrastrukturprojekt sker på ett sätt som varken är kostnadseffektivt eller miljömässigt motiverat. Att få tillstånd en förändring i prövningsplikten som understödjer en effektiv och cirkulär hantering av massor kan resultera både i stora kostnadsbesparingar och en minskad miljöpåverkan. Nuvarande lagstiftning leder i många fall till att massor transporteras långa sträckor och deponeras i stället för att cirkulera. En hantering som inte är långsiktigt hållbar.

Trafikverkets utgångspunkt är att massor som används vid byggande och underhåll av infrastruktur i allra största utsträckning är ett material som utgör en resurs i likhet med andra material och resurser som Trafikverket använder. I vissa fall kan massor som Trafikverket gör sig av med eller som vi använder utgöra avfall och det är i dessa fall Naturvårdsverkets regeringsuppdrag får stor betydelse genom att lagstiftningen nu kan anpassas till vad som är motiverat med hänsyn till miljön eller människors hälsa.

Som verksamhetsutövare bedriver Trafikverket en omfattande verksamhet i ett stort antal av Sveriges kommuner. I och med att de allmänna reglerna kommer gälla oavsett kommun eller län kommer reglerna att medföra en förutsägbarhet avseende vilka krav och villkor som kommer att gälla för verksamheten. Förutsägbarheten samt en minskad administrativ hantering vilket innebär resursbesparingar för såväl berörd tillsynsmyndighet som verksamhetsutövare är nyttor Trafikverket särskilt vill lyfta fram.

A. Mekanisk bearbetning och lagring av vissa avfallsslag inför återvinning

Trafikverket tillstyrker de verksamheter Naturvårdsverket föreslår som lämpliga att undanta från tillstånds- och anmälningsplikt och som berör mekanisk bearbetning och lagring av vissa avfallsslag inför återvinning

Trafikverket vill särskilt lyfta fram hanteringen av avfall som utgörs av asfalt. Ur både ett miljömässigt och ekonomiskt perspektiv är det angeläget att den asfalt som rivs eller fräses upp ur befintlig infrastruktur återvinns. Hinder i miljö- och avfallslagstiftningen som motverkar eller försvårar återvinning bör undanröjas. Trafikverket bedömer det varken kostnadseffektivt eller miljömässigt motiverat med tillståndsplikt för verksamheter som hanterar återvunnen asfalt. Därför är det högt prioriterat att få tillstånd allmänna regler för de situationer då asfalt utgör ett avfall.

Trafikverket har etablerade arbetssätt och krav i våra upphandlingar för hantering av återvunnen asfalt. Trafikverket och anläggningsbranschen har historiskt inte betraktat

uppriven asfalt som ett avfall. Fokus har varit på att etablera miljösäkra arbetssätt och krav som skapar incitament i branschen för återvinning av uppriven asfalt till produktion av ny asfalt. På motsvarande sätt har Trafikverket arbetssätt och krav för beläggningsarbeten och hantering och utläggning av ny asfalt. Allmänna regler som är i linje med dagens arbetssätt och kravnivå kan ytterligare understödja och skapa incitament för återvinning av uppriven asfalt till produktion av ny asfalt. Mer långtgående krav och krav som försvårar återvinning och leder till ökad administration kan dock få en motsatt effekt.

B. Användning av vissa avfallsslag för anläggningsändamål

Trafikverket tillstyrker de verksamheter Naturvårdsverket föreslår som lämpliga att undanta från tillstånds- och anmälningsplikt kopplat till användningen av vissa avfallsslag för anläggningsändamål.

Trafikverket bedömer att lätt förorenade schaktmassor (d.v.s. massor som inte är så rena att de kan klassas som "Icke förorenade" men inte heller är så förorenade att de klassas som farligt avfall) är ett tillämpningsområde där allmänna regler kan leda till stora kostnadsbesparingar och minskad miljöpåverkan. Trafikverket vill lyfta fram att aktuell markanvändning/skyddsnivå bör vara styrande för undantagets tillämpningsområde inte enbart massornas föroreningsinnehåll.

Ytterligare initiativ av betydelse

Parallellt med Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att utreda undantag från kraven på tillståndsprovning pågår ytterligare initiativ som är viktiga för att få tillstånd en effektiv och cirkulär hantering av massor. Sammantaget kan dessa arbeten leda till stora kostnadsbesparingar och minskad miljöpåverkan. De övriga två är:

- Hemställan till Miljö- och energidepartementet om behovet av en översyn gällande det svenska genomförandet av undantagen i artikel 2 i avfallsdirektivet.
- Revideringen av handboken 2010:1 om återvinning av avfall i anläggningsarbeten, där handboken utgör en vägledning vid anmälnings- och tillståndsärenden.

Hemställan omfattar *icke förorenad jord och annat naturligt material som används på samma plats där grävningen utfördes*. Trafikverket delar Naturvårdsverkets slutsats i remitterad promemoria att om denna verksamhet undantas från 9 kap. miljöbalken och miljöprövningsförordningen är det inte nödvändigt att samtidigt föreslå allmänna regler för sådan verksamhet. Trafikverket vill betona vikten av att ändringar i enlighet med hemställan genomförs vilket också lyfts fram av Naturvårdsverket i remitterad promemoria. Om ändringar enligt hemställan inte genomförs ser Trafikverket däremot ett behov av att även hanteringen av icke-förorenad jord och annat naturligt material omfattas av allmänna regler.

Avslutningsvis vill Trafikverket framhålla vikten av att de allmänna reglerna som ska utformas i del 2 av regeringsuppdraget blir väl avvägda så att syftet med uppdraget som handlar om att säkerställa att Sverige har regler som är motiverade med hänsyn till människors hälsa och miljön uppnås.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektör Lena Erixon. Föredragande har varit Malin Kotake, senior utredningsledare enhet Miljö. Samråd har skett med Planeringsdirektör Stefan Engdahl, Miljödirektör Sven Hunhammar, chef avdelning Transportkvalitet Marie Hagberg, verksjurist Susan Odervång samt Anna Ward senior utredningsledare avdelning Verksamhetsstyrning.

Lena Erixon
Generaldirektör, Trafikverket